

Museet

Nasjonalmuseet er organisert som en sekvens av fire bygningsvolum / "blokkvolum" som omkranser og danner en sammenhengende visuell "backdrop" for de betydelig mindre, gamle vestbane-bygningene.

De tre vestre blokkvolumene utgjør i hovedsak utstillings-/publikumsdelen av museet. Tredelingen reflekterer museets organisatoriske inndeling i tre faste samlinger. De tre volumene er forbundet med gangbroer og trapper, og disse innglassete arealene danner en visuelt åpen, vertikal "kommunikasjonsvegg" ut mot forplassen og byen, samt to gjennomgående "lysspalter" på hver side av det midtre volumet.

Det fjerde blokkvolumet mot nord-øst, bestående av museets betjenende funksjoner (museets arbeidsareal), er fysisk skilt fra de tre vestre volumene.

Blokkvolumene er innbyrdes forbundet med en underliggende, sammenhengende sokkeletasje; en etasje som trinner seg ned fra tomtens bakkant til eksisterende bakkenivå i forkant (ut mot Aker brygge / Rådhusplassen). Sokkeletasjen inneholder en kombinasjon av formål, med vare-/kunstmottak i bakkant, og publikumsarealer (Formidling m.m.) i forkant (m/ dagslys og utsyn).

Bysituasjon

Ny bygningsmasse bidrar til å tydeliggjøre og definere den omkringliggende gate-/kvartalsstrukturen, med (i hovedsak) entydige gateliv mot de tre gatesidene (syd, vest og nord). Innover i kvartalet er bygningsmassen mer åpen og oppbrutt, for å skape en variert sekvens av passasjer og uterom gjennom "storkvartalet".

Bygningene er utformet slik at det dannes to primære romdannelser / romlige bevegelser:

- Sekvensen av de tilbaketrunkne museumsvolumene skaper en favn som både danner en avslutning av det overordnede byrommet rundt Rådhusplassen / det indre havneområdet, og som definerer museumsplassen mellom museet og vestbanebygningene.
- Den åpne spalten mellom hhv museets "utstillingsdel" og dets "arbeidsdel" danner en diagonalpassasje nord-syd som går igjennom hele kvartalet, og som knytter "byen bakenfor" (Vika) opplevelsesmessig sammen med både museet/ museumsplassen og fjorden/ Aker brygge.

Arkitektonisk utforming

Byggets sokkeletasje danner et bymessig "terreng" som formidler den betydelige høydeforskjellen mellom bryggeområdet / Rådhusplassen i forkant (ca kote +2,5) og gatenivået til hhv Dokkveien og Dronning Maudsgate i bakkant (ca kote +6,5-8,5).

Over dette "sokkelnivået" fremstår museets fire primærvolum som en rolig men karakteristisk bakgrunn for de visuelt mer detaljrike vestbanebygningene. Mens museumsvolumene utad mot de omkringliggende gateløpene i hovedsak fyller ut tomtens avgrensning, er de innad mot museumspassasjen brutt opp i skråflater som gir dem et mer abstrahert og skulpturalt formuttrykk.

Det sammenhengende spillet av skrålinjer og -flater vil på avstand oppleves relativt dempet, som overlappende volum / flater, mens det på nært hold vil oppleves med en betydelig større grad av romlig dynamikk og dramatik.

Rundt og foran det midtre av de tre utstillingsvolumene ligger det primære, indre kommunikasjonsarealet av gangbroer og trapper. Dette innglassete, vertikale publikumsarealet utgjør det naturlige "blikkfanget" på museumsplassen; det stedet der det ellers relativt lukkede bygget åpner seg opp mot både byen, med direkte visuell kontakt mellom de som er på vandring inne i museet og de som oppholder seg på plassen eller bare passerer forbi utenfor.

Kontorbygget i bakkant av tomtens er tilbaketrunket fra den sentrale museumsplassen, men inngår likevel i den samlede kvartalsbebyggelsen som del av de gjennomgående retningsdannelsene og den grunnleggende "utfyllingen" av kvartalets gateliv mot hhv syd, vest og nord.